

అప్పామార్ణవి

రివ్యులు పెంకట సత్కరించిన రివ్యులు

(దశాబ్దాల క్రిందటి తెలుగు వారి జీవన విధానాలకు అభ్యర్థం పట్టిన సరదా కబ్బట సమాపోరం)

89

(26' ఆగష్ట్ 72, అంధ్రప్రభ దినపత్రికలో ప్రచురితం)

‘దేశంలో దానకర్మలు కనిపించడం లేదుగానీ వాగ్గానకర్మలు మాత్రం కొరతలేదు’ అన్నాడు మొన్నునొక పెద్ద మనస్సి.

నిజమే వాగ్గానాలు ఉత్సాహంలో మంచి, ఉండికంలో నుంచి ఉబుకుతూ ఉంటాయి. కానీ వాటిని నిర్వహించడమే కొంచెం శమతో, ఖరుతో కూడినపని.

వాగ్గానాలను వాయిదా వేయవచ్చుననే ధీమా ఏర్పడుతూ వుంటుంది. కానీ ఎంత ఫాయిదా పోతుందో అభ్యర్థం చేసుకోరా పెద్ద మనస్యులు.

“ఏమండోయ్ మీరు ఫలానా విషయంలో వాగ్గానం చేశారు. పదినెలలు దాటి పోయింది. ఇంతవరకు నెరవేర్చారు కాదు. ” అని ఎవరినైనా ప్రశ్నిస్తే..

“అపును చేసిన మాట నిజమే. ఎక్కడికి పోతుంది. పది నెలలు కానివ్యండి. పది సంవత్సరాలు కానివ్యండి. వాగ్గానం వాగ్గానమే. తప్పించుకునే శక్తి ఎవరికి వుంటుంది?” అని దబాయిస్తాడు.

“నిజమేననుకోండి. ఏది ఏమైనా వాగ్గానం చేసిన తర్వాత తీర్చివేస్తే మంచిదికదా! పైపైచు మీరు పెద్దలు” అంటే
వాగ్గానం తప్పును విల్లులోస్తేనా ఖాస్తే!

“ఎంత పెద్దవాళ్లయితే మాత్రం మేం మాట నిలబెట్టుకోకుండా పోనులే! పెద్దవాళ్లయ్యాను. నేను మాట చెల్లించకుండా పోతాననేగా మీ భయం. అంతగా అయితే విల్లులోనన్న ప్రాసి పోతాగాని. మాట చెల్లించుకోకుండా వుండను. తెలిసిందా?” అని ఆయనగారు వాగ్గానానికి మరో వాగ్గానంతో హామీ యిస్తాడు.

వాగ్గానాలు చేసేవారు చేస్తానే వుంటారు. కానీ వాటివల్ల లాభం పొందేవారికి కాలం కలిసిరావాలి. అంటే కర్కు తొలిగిపోవాలి. ఈ లోపల అవతల వాళ్లను దూషించి మాత్రం ఏం లాభం?

అపును మరి బహుమతి ప్రదానం, సత్కారం, సన్మానం, ఇత్యాదులు ఎప్పటికప్పుడే జరిగిపోతాయి. వాటి విషయంలో చెరుకుగడ విరిచి చేతికిచ్చినట్టే వుంటుంది. కానీ వాగ్గానాలు అలా కాదు. అని దుంపల్లగా బాగా ఊరాలి. అదృష్టం పండినప్పుడు వాటిని తవ్వి అందించాలి. అంతే.

మా బంధువుల్లో ఒకాయన చాలా ఉండేక ఉదారగుణం కలవాడు కూడా. అయితే రుణాలు కొంచెం జాస్తి. అందువల్ల పనులు అనుకున్నట్లు జరగవు. అంత మాత్రంతో గుణాల్ని ఎక్కడ చంపుకుంటాడు? పైగా అవి సహజమైనవి కదా!

అంతకు ముందు ఎవరివరికి ఏమి వాగ్గానాలు చేశాడు. బంధువులు ఆయనకు సూచనలు చెయ్యడం ఆయన నిముషం ఆలోచించకుండా వాగ్గానాలు చెయ్యడం. ఆ తమాషా చూడండి.

మట్టిరోడ్డు ప్రక్క మంచినిటి బావి

ఒకరు "చూడు పార్థసారథి. మీ నాన్నగారు చాలా గొప్పవారు. ఎప్పుడూ ఈ మట్టిరోడ్డు వెంటే ఊళ్ళోకి వస్తూ ఉండేవారు. పైగా అయినగారిది చాలా చల్లటి మనస్సు. కనుక ఈ మట్టిరోడ్డు ప్రక్కగా ఒక మంచినిశ్చ బావి తవ్వించు. అయిన అత్మ ఎంతో సంతోషిస్తుంది. " పార్థసారథి (బిక్కముఖంతో) "కట్టిస్తా బాబాయి. తప్పకుండా కట్టిస్తా. ఈ నెలలోనే మొదలు పెట్టిస్తా. గొడ్డు నీళ్ళు త్రాగేందుకు పెద్ద తొట్టికూడా కట్టిస్తా బాబాయి. చుట్టూ చెట్లు వేయిస్తా. ఎవరన్న వచ్చి కూర్చునేందుకు అరుగు ఒకటి కట్టించి మొట్లు కూడా పెట్టిస్తా బాబాయి" అన్నాడు.

"బాబాయి ఎలాగూ అంత పనిచేస్తున్నావు గనుక ఆ కట్టేది సిమెంటు నుయ్యే కట్టించు. మరల వరల నుయ్యే ఒక తరం కూడా సరిగా ఉండదు. ఆ నూతివల్ల మీ నాన్న ఆత్మకు శాంతి ఏం మంటుంది?"

"ఉండదు బాబాయి ఉండదు. ఎంత మాత్రం ఉండదు. వరల నూతికి శాంతించే ఆత్మకాదు మా నాన్నది. చాలా గొప్ప ఆత్మ ఏమన్న సరిపెట్టుకుంటే సిమైంటుతోనే సరిపెట్టుకోవాలి. నేనాయన కడుపున పుట్టాను. అయిన ఆత్మ తెలియదంటావా బాబాయి"

బుతికి మండగా గోతులేగానీ పోతే నూతులేక్కడ?

"తెలుసు గనకనే చెపుతున్నాయ్. తండ్రులు బుతికి మండుప్పుడు గోతులు తవ్వేవారేగానీ పోయిన తర్వాత వారిపేరిట నూతులు తవ్వే వారెవ్వరున్నారీ రోజుల్లో. కోటికి ఎక్కడో ఒక్కడు నీబోటి సుపుత్రుడు"

"ఏమంత సుపుతుణ్ణి బాబాయి. నేనేం నాన్న పేర సత్తవులు కట్టిస్తున్నానా, యూతికులకు సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్నానా?" ఒక్కన్న రెప్పగా అని ఎంతో వినయగా చెప్పాడు కుమార రత్నం

ఇప్పటికి పదిహేనేళ్ళయింది ఆ వాగ్గానం చేసి. ఇంతవరకా ప్రయత్నం మట్టుకు లేదు. ఆ రోజునే తండ్రి పేరు ఆ ఊరిలో ఒక గాంధీ విగ్పాం వేయిస్తానన్నాడు. పడిపోయిన హనుమంతుడి గుడికి ప్రాకారం కట్టిస్తానన్నాడు. కన్నీళ్ళతో చేసిన ఆ వాగ్గానాలు చన్నీళ్ళతో ఒకసారి ముఖం కడుకోగానే మరుపున పడిపోయాయి. అయిన మాత్రం ఏం చేస్తాడు? అదోరకం ఉద్దేశం.

చాలాకాలం క్రింద ఒక ఊళ్ళో నాటక ప్రదర్శనం జరుగుతోంది ఒక పెద్ద మనిషి నాటకాన్ని మెచ్చుకుంటూ ఉపన్యస్తున్నాడు. ప్రేక్షకులలో ఒకాయన అయిన దగ్గరికి వెళ్లి "హిరోయిన్కి రజత పతకం ఇస్తాము మీరు కొంచెం ప్రకటించండి" అని తన పేరు చెప్పి చక్కా వచ్చాడు.

స్వర్ణం కాదయోయ్! రజతం

ఆ పెద్ద మనిషి మరి కొంచెంసేపు ఉపన్యస్తించి చివరకు "ఫలానావారు హిరోయిన్కి స్వర్ణపతకం ఇస్తానని వాగ్గానం చేశారు. ఒకటి రెండురోజులలో అందజేస్తామన్నారు" అని చెప్పాడు.

ప్రేక్షకుడు ఖంగారుపడుతూ లేచి నిలబడి "స్వర్ణం కాదండోయ్! రజతం" అని అరిచాడు. "అదంతా తర్వాత చూసుకొండాం లెండి" అని ఉపన్యసకుడు దిగి వచ్చేశాడు. తర్వాత దానిమీద చాలా తకపార్ వచ్చింది. సభలో స్వర్ణం అన్నారు గనుక స్వర్ణమే ఇవ్వాలి గాని మాకు మారిస్తే నాకు అవమానం అంటుంది హిరోయిన్.

"నేను అలా అనలేదు. రజతమే అన్నాను. ఉపన్యసకుడు చేసిన పారపాటది. ఒకవేళ స్వర్ణపతకమే ఇవ్వవలసి వస్తే ఆ తేడా ఉపన్యసకుడు భరించాలి. అది న్యాయం" అంటాడు బహుమతి వాగ్గానం చేసిన కశాభిమాని.

ఒక నెల రోజులు తర్వాత భర్మన జరిగిన తర్వాత కశాభిమాని ఆయన మాట ప్రకారం వెండి మెడల్ తయారుచేయించి ఇచ్చేట్లు దానిమీద ఉపన్యసకుడు తన స్వంత ఖర్చు బంగారం ఊడించి ఇచ్చేట్లు నిర్దయమైంది. ఈ విషయం హిరోయిన్కి తెలియచేశారు.

ఉపన్యాసకుడు బంగారం ఊదించాలి

"ఊదిన బంగారం ఎన్నాళ్ళుంటుంది. అదేం పనికిరాదు" అని ఆవిడ అడ్డుపెట్టింది. మధ్యవర్తికి వళ్ళుమండిపోయింది. "బంగారం ఊదిపోతే అంటించుకుంటూ వుండవమ్మ. ఆ మాత్రం చేయలేవేమిటి? ఇట్టా పట్టు బడితే ఇకముందు ఎవరూ బహుమానాలే ఇవ్వరు" అని గట్టిగా డబాయించి మెప్పించి చక్కా వచ్చాడుట.

నారదుడు సంసారం చిత్తంలో పొపం అతగాడికి గుళ్ళు కట్టించాలని, గోపురాలు పెట్టించాలని తాప్తయం బయలుదేరింది. అతడు దాతల వద్దకు బయలుదేరాడు. ఎక్కుడికి ఏడంతస్థల గోపురం అందులో మీరొక్క గోపురం కట్టించాలి అని అడగడం పొరంభించాడు.

అయిదు తర్వాత రా ఆరు నేను

అందరికీ తెలుసు ఇది నెరవేరే పనికాదని అందువల్ల ప్రతివారూ "మీరు అయిదో గోపురం కట్టించి నా దగ్గిరకు రండి ఆరోది నేను కట్టిస్తాను అని, ఆరు తర్వాత రండి ఏడోది కట్టిస్తా"నని చెప్పడం ప్రారంభించారు మొదటి అంతస్థకి వాగ్గానం రాలేదు ఆ పని జరగనూ లేదు.

ఇలాటి వాగ్గానాల వల్ల ఎంతమాత్రం నష్టించాడు. మనిషిని వదిలించుకోవడం అంత కష్టం కూడా కాదు.

Post your comments